

In memoriam

Dr. Hámor Géza

1934–2007

A Magyarhoni Földtani Társulat tiszteleti tagjai elnöksége, választmánya, tagsága, a rokonok, barátok és ismerősök 2007. szeptember 14-én vettek búcsút a Fiumei úti sírkertben Dr. HÁMOR Gézától, társulatunk tiszteleti tagjától.

Teljes ívű pálya volt az övé. Az 1956-ban végzett legnépesebb és később legendássá vált ELTE geológus évfolyam elsőéves tagjaként 1953-ban lépett be a társulatba, hogy azután valamennyi poszton az aktuális Alapszabály megengette maximális időt kitöltve, végigjárja azt a pályát, ami ilyen teljességben csak keveseknek adatott meg: 1963-tól 1972-ig titkár, 1972-től 1981-ig főtitkár, 1981–1986 között társelnök, 1986–1991 között elnök.

A tisztségviselőként eltöltött majd három évtized meghatározó jellegű volt és bizonyára, mint a Társulat egyik virágkora rögzül az Annalesekben. Különösen az a nemzetközi porondon való szereplést, a nemzetközi elismertséget illetően, ami finoman szólva nem volt a hivatalos politika által támogatott törekvés abban az időszakban sem. Akkor a sokoldalú nemzetközi kapcsolatok helyett az ideológiai töltetű, meglehetősen egysíkúan értelmezett, esetenként fegyveres beavatkozással is nyomatékossított, nemzetköziség élvezett elsőbbséget.

A kezdeteket ebben a vonatkozásban az 1960-as évek vége jelentette a Magyar Állami Földtani Intézet centenáriumihoz kapcsolódó rendezvényekkel. Ezeket ugyan nem közvetlenül a Társulat szervezte, de abban a társadalmi környezetben kellett hozzájuk a Társulat és a Műszaki és

Természettudományi Egyesületek Szövetségének védőpajzsa. Az, hogy egy évvel a prágai események után kelet és nyugat szakembereinek találkozóhelye lett Budapest hosszútávra megalapozta az akkor és itt ki nem mondható, de gyakorlatban megvalósított, még ma is működő pragmatikus alapelveket, hogy ahol mélyenszántó politikai szembenállás miatt nincs lehetőség normális, országok közti kapcsolatok ápolására, ezeket politikailag el nem kötelezett szakemberek szintjén kell fenntartani.

Ez az alapelv érvényesült az 1970-es években is, amikor Magyarország és azon belül a Társulat élvezte nagyobb mozgásteret, és saját kapcsolatrendszerét felhasználva, hazai és nemzetközi finanszírozást összehozva elfogadtatta, elindította, és munkatársaival közel két évtized kemény munkájával végigvitte és megjelentette a széles értelemben vett Alpok–Kárpát–Balkán régió „Neogén ősföldrajzi térképsorozatát”. Ma, amikor az újságok tele vannak egzotikus utazások hirdetéseivel, korosztályán kívül kevesen képesek elképzelni mit is jelentett az 1970-es években egy lengyel, ukrainai (akkor szovjet állampolgár), bolgár, román vagy éppen cseh geológus, professzor számára az a lehetőség, hogy hivatalosan Magyarországra jöhet és munkájáért ma már szerények számító, de akkor nem elhanyagolható tiszteletdíjat kap, hivatalosan és keményvalutában.

Talán nem teljesen szubjektív azt mondani, hogy e nemzetközi karrier csúcspontját a 8. Regionális Mediterrán Neogén Sztratigráfiai Konferencia jelentette, 1985-ben. Az évekig tartó alapos előkészítés meghozta a várt eredményt:

Amerikától Új-Zélandig, Svédországtól Líbiáig képviselték magukat a mediterrán térséggel foglalkozó szakemberek. Mind a mai napig e szervezet leginkább kiemelkedő látogatottságú és eredményű kongresszusaként tartják számon ezt az összejövetelt. Utóhatásai mind a mai napig érezhető a tágabb térség fiatal képződményeinek kutatásában, hogy csak a USGS–KFH, ELTE–MIT együttműködésekben megjelenő, színvonalas publikációkban (AAPG Memoir 45) dokumentált kutatási eredményeket említsem.

Mi volt a titka, hogy három fronton is hely tudott állni: mint tudós, mint egy nagy múltú intézet vezetője, és mint Társulati előljáró, ha úgy tetszik, szakmapolitikus — a szó nemes értelmében. Nem magunknak, hanem a jövő generációknak, az unokák generációjának kell választ és útmutatást adni. Először is: benne összefonódott két eredetileg nagyon is rokon értelmű latin szó, a *professio* és *confessio* azaz a foglalkozás, tágabb értelemben a munka vagy még inkább hivatás és a hitvallás. A munka volt a hivatása és a hitvallása a munka, vagy azzal a szabatos kifejezéssel élve, amit a

világ manapság nagyon nem szeret, de attól még létező fogalom, az állapotbeli kötelesség teljesítése.

Ebből következik a második titok, a lélek nyugalma. Aki tudja, hogy kötelességét teljesítette annak a lelke nyugodt, akinek a lelke nyugodt az tud nevetni. Igazán azok az emberek veszedelmesek, akik nem tudnak nevetni, mert a retentó gondterheltséget sugárzó komorság mögött sokszor tudatlanság, tanácstalanság, rossz lelkiismeret gerjesztette, bizonytalanság van. Ő tudott nevetni és együtt nevetni másokkal, sokszor talán akkor is, ha inkább sírni kellett volna. Együtt nevetni pedig végképp csak azok tudnak, akik valamilyen formában összetartoznak.

HÁMOR Géza elment közülünk de nem hagyott itt bennünket. Itt marad közöttünk annak a negyedszázadnak eredménye emléke, amit a Társulat vezetőjeként és annak az immár történelemmé magasztosult fél évszázadnak eredménye és emléke, amit társulati tagként velünk töltött.

Köszönjük Neki, és az Úristen jutalmazza meg érte övéi közt.

BÉRCZI István